

A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) és hasonló törekvések a világban

Holl András és Makara B. Gábor

Magyar Tudományos Művek Tára

MTA KTM CsKI

MTA Könyvtára

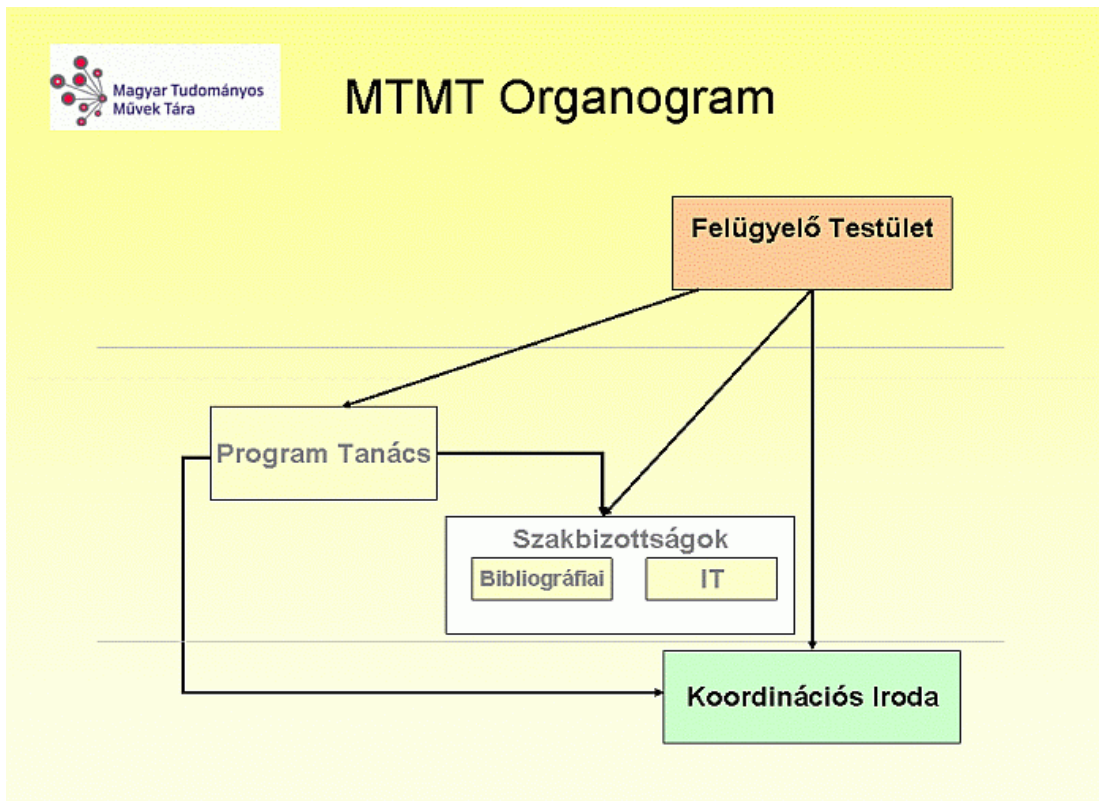
Informatio Scientifica - Informatio Medicata

2010 szeptember 22-24.

Mi az MTMT? Magyar Tudományos Művek Tára

- o Missziója
 - + a hazai tudományos kutatás hiteles nyilvántartása és bemutatása
 - + korábbi adatbázisok (KPA, TPA, egyetemi) egyesítése, egységesítése, kiteljesítése
- o Szervezete - http://www.mtmt.hu/docs/organogram_modositott.gif
- o Működése - MTA KSZI -> MTMT Koord. Iroda
- o Részrtvevői - http://www.mtmt.hu/programban_resztvevok.html
- o Eddigi eredményei - szervezet felépítése, migráció

A kiépült MTMT fontos tulajdonságai

- o Minden magyar tudományos mű, teljesítmény bemutatása
 - + A teljeskörűség biztosítható, elvben. Nincs olyan külső szervezet, aki magánál a szervezetnél jobban ismerné annak tudományos teljesítményét
- o Nemzetközi (angol nyelven is)
- o Ellenőrzöttsége sokoldalú
 - + a szerző maga + a helyi bibliográfus
 - + központi bibliográfus, informatikus
 - + a névváltozatokat a szerző maga oldja fel
- o Repozitórium alapú lehet
- o A nemzetközi láthatóság mellett bemutatja a nem-angol nyelvű közleményeket is.

Az optimális szervezés az intézményben

- o A tudományos dokumentum létrejön
- o Intézményi vagy szakterületi repozitóriumba kerül
- o Az MTMT-be átkerülnek a metaadatok
- o Az MTMT-ben kiegészítik a nem bibliográfiai adatokon túli fontos adatokkal
- o Az intézményi adminisztrátor ellenőrzi, karbantartja az adatokat
- o Az intézmény learatja a számára szükséges adatokat, statisztikákat, ill. beilleszti, belinkeli a szükséges információkat

Hasonló adatbázisok - Magyarország

- o Külön kategória a "mycite klón" szoftverrel működő adattárak
+ SzBK, BME, Semmelweis Egyetem, KOKI, (KPA -> MTMT)
- o MTA
+ TPA ~150e forrás és ~300e idéző közleménnyel egyesült az
MTMT-vel.

... hasonló adatbázisok - Magyarország

Egyedi fejlesztések

- o Corvinus ~12e rek., belső adatbázisokhoz kapcsolt, idézet nincs
- o Debreceni Egyetem, ~27e rek., idézet nincs
- o Pécsi Tudományegyetem, ~27e rek., idézet nincs
- o Szegedi Tudományegyetem ~53e rek., idézet nincs
- o Miskolci Egyetem - MEPA, ~40e rek., idézetek lehetségesek

Adat kapcsolatok: export-import RIS és egyedi formátumú tagged szövegfájlokkal, OAI PMH szűrhető kapcsolat lehetősége, BME-s fejlesztés: XML formátum, cél: API

Kutatók egyedi azonosítása

(kutatói adatbázis - azonosító feloldás - hozzáadott szolgáltatások)

- o ResearcherID - www.researcherid.com - Thomson Reuters
 - + tudósok egyéni publikációs adatbázisa
 - + szolgáltatások: mérőszámok (idézettség, H-index), együttműködési hálózatok (ResearcherID Labs)
 - + pl.: Makara Gábor - A-4844-2008 -
<http://www.researcherid.com/rid/A-4844-2008>
- o ORCID - www.orcid.org - nyílt, független, non-profit szervezet (Open Researcher and Contributor ID)
 - + résztvevők: pl. Thomson Reuters, Elsevier, Nature, CERN, IoP, CrossRef, Cornell, Harvard, IEEE, EPrints, BioMed Central, JISC

Publikációk egyedi azonosítása

(publikációs adatbázis - azonosító feloldás - hozzáadott szolgáltatások)

- o DOI - Digital Object Identifier System - <http://www.doi.org/>
pl.: 10.1038/nphys1170 - <http://dx.doi.org/10.1038/nphys1170>
ügynökségek - pl. CrossRef, DataCite
EPrints repozitórium szoftver: DOI metaadat import a CrossRef
adatbázisból
- o ISBN - <http://isbndb.com/>

Néhány hasonló rendszer a világban

- o Nemzetközi kereső rendszer
 - + <http://worldwidescience.org/> - átjáró nemzetközi és nemzeti tudományos adatbázisokhoz és portálokhoz, MTMT be fog kerülni
- o Nemzeti bibliográfiai rendszer
 - + NARCIS <http://www.narcis.info/> - Hollandia, 585e publikáció
 - + CROSBİ <http://bib.irb.hr/index.html?lang=EN> - Horvátország, 278e cikk
- o Egyetemi bibliográfiai rendszer
 - + JULKI <http://www-db.helsinki.fi/julki/en/> - Univ. Helsinki

...néhány hasonló rendszer - CRIS

o Current Research Information Systems

- + euroCRIS <http://www.eurocris.org/public/home/> - európai non-profit társaság, CERIF szabvány
- + SICRIS http://sicris.izum.si/search/prg_search1.aspx?lang=eng - Szlovénia
- + FRIS <http://www.researchportal.be/en/index.faces> - Flamand
- + RePORT Expenditures and Results (RePORTER) tool <http://projectreporter.nih.gov> ([példa](#)) - NIH
- + Expertiseireland.com <http://www.expertiseireland.com> - támogatás hiányában felfüggesztve

...néhány hasonló rendszer - Kereskedelmi rendszerek

- o Szoftver: PURE <http://www.atira.dk/en/pure/> - Atira, Dánia

- o A nagy bibliográfiai adatbázisok járulékos szolgáltatásai:

 - + Elsevier - Scopus alapon

 - Scopus API (pl.: Hong Kong Univ.), Showcase Hungary

 - + Thomson Reuters - Web of Science alapon

 - ResearcherID, InCites

Kérdések/problémák: ár, tartalom (nem mindent tartalmaznak, ami nekünk érdekes), távolság (nehéz hibákat javítani),

ResearcherID: ellenőrzés hiánya az önbevitelnél, csak egyéni

Előnyök: hatalmas adatbázis, jól működő rendszer, távolság (függetlenség), összehasonlíthatóság

...néhány hasonló rendszer - ingyenes próbálkozások

- o Független:

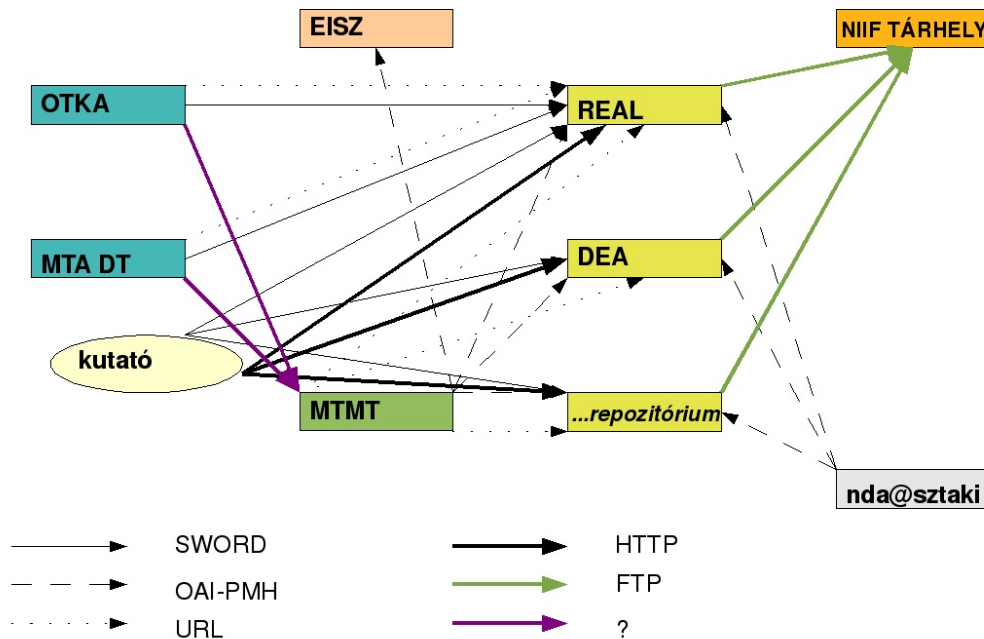
- + CiteSeer^x - <http://citeseerx.ist.psu.edu/> Cikkek és idézetek, egyelőre kísérleti, nem kiforrott

- o Vállalati:

- + GoogleScholar - nem szelektív

Tudományos bibliográfiai adatbázisok összehasonlítása

- o WoS, Scopus - nemzetközi, üzleti alapon, önmagukban nem elegendőek; ráépülő szolgáltatások sem minden szempontból kielégítőek
- o CRIS rendszerek: projekt információk, finanszírozás is, idézetek nincsenek
- o Vannak nemzeti publikációs adatbázisok - idézetek nélkül
- o Ingyenesek: kevés szolgáltatást nyújtanak, egyelőre nem hatékonyak

Összegzés

- o A nyilvános tudományos információ hozzáférését világszerte nagy, aggregált bibliográfiai adatbázisok szolgálják
- o Az MTMT a magyar tudomány eredményeinek széleskörű hozzáférést biztosíthatja
- o Szolgáltatások hálózata: repozitóriumi háttér: teljes szövegű cikkek; MTMT: bibliográfia, ellenőrzött, gazdag metaadatokkal, idézetekkel; csatlakozó kutatástámogatási rendszerek: OTKA EPR, Doktori Tanács elektronikus rendszere, stb.